

JEŽIŠ, NÁŠ DOBRÝ PASTIER

PRACOVNÝ LIST Č. 13

podnety k príprave na biblickú súťaž Biblická olympiáda 2019/2020
DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

Jn 10, 1-18

Veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník. Kto vchádza bránou je pastier oviec. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich. Keď ich všetky vyženie, kráča pred nimi a ovce idú za ním, lebo poznajú jeho hlas. Za cudzím nepôjdu, ba ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.“ Ježiš im to povedal takto obrazne, ale oni nepochopili, čo im to chcel povedať. Preto im Ježiš znova vravel: „Veru, veru, hovorím vám: Ja som brána k ovciam: Všetci, čo prišli predo mnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali. Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie. Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce. Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa. Ved' je nádenník a nezáleží mu na ovciach. Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce. Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier. Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj život, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“

Odporúčaná metóda: Bludesch

porozumenie

Slovník

Ovčinec - ohrada, do ktorej pastieri zatvárali ovce na noc, aby ich chránili pred vlkami.

Pastva - miesto, kde sa pasú zvieratá, lúka so zelenou trávou.

Nájomník, nádenník - robotník pracujúci za dennú mzdu, najatý pastier, ktorému viac záleží na mzde ako na ovciach. Keď vidí vlka, utečie, lebo sa bojí.

Dvere - kto prejde cez tieto dvere, spozná život, ktorý ponúka Ježiš. Dvere sú symbolom oddelenia, na jednej strane zlo, na druhej domov. Dvere sú znakom ochrany a vzťahu, sú to dvere k osobe. Dvere k slobode a životu. Ísť k Otcovi sa dá len cez Krista.

Ovce - pre zlodejov nemajú ovce ani tvár ani meno, pre pastiera má ale každá ovca svoje meno. V Ježišovej dobe dávali pastieri v Palestíne ovciam mená ako u nás dávali ľudia mená kravám.

Ovce počúvajú jeho hlas - na rozdiel napr. od kráv, ktoré sa spravidla ženú, ovce nasledujú svojho pastiera, ktorý ide pred nimi a poznajú jeho hlas. Nie je ani možné ich poháňať, iba viesť.

Volá ich po mene - bolo zvykom, že pastier dával ovciam meno, na ktoré ovce reagovali. Ale aj v obraznej rovine je Boh ten, kto volá každého človeka po mene. ...a nájde pastvu - pastier bol doslova životelom oviec, pretože tie si nevedeli sami nájsť ani pastviny, ani vodné napájadlá. Bol aj ich strážcom a ako taký s ovcami v košiari aj spával, aby ich aj v noci mohol chrániť pred lupičmi, či dravou zverou.

súvislosti

k Jn 10,1.5.12-13: „Pán prehovoril ku mne takto: „Syn človeka, prorokuj proti pastierom Izraela; prorokuj a povedz im, pastierom: Toto hovorí Pán, Jahve: Beda pastierom Izraela, ktorí pásli seba! Či nie stádo pásavajú pastieri? Mlieko ste pojedli, vlnou ste sa obliekli, vykrmené ste pozabíjali, no ovce ste nepásli. Slabé ste neposilňovali, choré ste neliečili, ranené ste neobviazali, rozpřchnuté ste nezavřatili, ani stratené ste nehľadali, ale násilím a hrôzou ste panovali nad nimi. A rozpřchli sa, pretože nebolo pastiera, stali sa pokrmom rozličnej poľnej zveri, áno, rozpřchli sa. Moje ovce blúdili po všetkých vrchoch a po všetkých vyvýšených kopcoch; rozohnané sú moje ovce po celom povrchu zeme a niet toho, kto by ich hľadal, niet toho, kto by šiel za nimi. Preto, pastieri, čujte slovo Pánovo: Ako žijem - hovorí Pán, Jahve -, pretože sa moje stádo stalo korisťou a moje ovce sa stali pokrmom všelijakej poľnej zveri, lebo nebolo pastiera; moji pastieri nehľadali moje ovce, pastieri pásli seba, nie však moje stádo: preto, pastieri, počujte slovo Pánovo: Toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, prídem na pastierov, budem požadovať svoje ovce z ich ruky, urobím koniec ich pastierovaniu a pastieri nebudú viac pásť seba: vytrhnem svoje ovce z ich úst, nebudú im viac pokrmom“ (Ez 34,1-10).

„Beda pastierom, ktorí strácajú a rozháňajú stádo mojej pastviny, hovorí Pán. Preto takto hovorí Pán, Boh Izraela, proti pastierom, ktorí pasú môj ľud: Vy ste rozohnali moje ovce a rozplašili ste ich, nedohliadali ste na ne, nuž ja dohliadnem na vás, na zlobu vašich skutkov - hovorí Pán“ (Jer 23,1-2).

k Jn 10,3-4: Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“

„Pred nimi pôjde drvič, prelomia bránu, prejdú ňou a vyjdú. I pôjde pred nimi ich kráľ a Pán v ich čele“ (Mich 2,13).

k Jn 10,9: „Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil“ (Jn 3,17).

„Pán je môj pastier, nič mi nechýba: pasie ma na zelených pašienkach. Vodí ma k tichým vodám, dušu mi osviežuje. Vodí ma po správnych chodníkoch, verný svojmu menu“ (Ž 23,1-3).

„Budú sa pásť popri cestách a na všetkých poliach bude ich pastva. Nebudú lačnieť ani

žízniť, nespáli ich úpal ani slnce, lebo ich bude viesť ten, čo sa zľutoval, a popri žriedlach vôd ich napojí“ (Iz 49,9b-10).

„Po najhojnejších pastvách ich budem pásť, na vrchoch izraelského pohoria budú ich nivy, tam budú košiarit' na výbornom trávniku. Budú sa pásť na záživnej paši, po vrchoch Izraela“ (Ez 34,14).

k Jn 10,11: „Lebo toto hovorí Pán, Jahve: Hľa, ja sám budem hľadať svoje ovce a navštívim ich. Ako si pastier navštíví stádo, keď je uprostred svojich roztratených oviec, tak navštívim svoje ovce a vyslobodím ich z každého miesta, na ktoré boli zahnané v oblačný a hmlistý deň. Vyvediem ich spomedzi národov, pozbieram ich z krajín, privediem ich na vlastnú pôdu a budem ich pásť po vrchoch Izraela, pri potôčkoch a všetkých bydliskách krajiny. Po najhojnejších pastvách ich budem pásť, na vrchoch izraelského pohoria budú ich nivy, tam budú košiarit' na výbornom trávniku. Budú sa pásť na záživnej paši, po vrchoch Izraela. Sám budem pásť svoje ovce a sám ich dám do košiara, hovorí Pán, Boh. Stratené vyhladáam, odohnané zavrátim, poranené obviažem, nemocné posilním, vykŕmené a nemocné ochránim a budem ich pásť svedomito“ (Ez 34,11-16).

k Jn 10,12-13: „Beda hlúpemu pastierovi, ktorý opúšťa stádo; meč proti jeho ramenu a proti jeho oku pravému; jeho rameno úplne vyschne, jeho pravé oko celkom vyhasne“ (Zach 11,17).

k Jn 10, 15: „V tom čase Ježiš povedal: ‚Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo. Môj Otec mi odovzdal všetko: A nik nepozná Syna, iba Otec, ani Otca nepozná nik, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť““ (Mt 11,25-27).

k Jn 10,16: „Ale ja pozbieram zvyšky svojich oviec zo všetkých krajín, do ktorých som ich roztratil, a privediem ich späť na ich nivy; budú plodné a rozmnožia sa“ (Jer 23,3).

„Národy, čujte slovo Pánovo; ohlasujte na ďalekých ostrovoch a vravte: ‚Ten, čo rozosial Izrael, pozbiera ho a ustráži ho ako pastier stádo““ (Jer 31,10).

„Toto však nepovedal sám od seba, ale ako veľkňaz toho roka prorokoval, že Ježiš má zomrieť za národ a nielen za národ, ale aj preto, aby zhromaždil vedno rozptýlené Božie deti“ (Jn 11,51-52).

„Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom“ (Ef 2,14-16).

„Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolani v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých“ (Ef 4,4-6).

„Veru, veru, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť“ (Jn 5,25).

„Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas“ (Jn 18,37b).

„I postavím nad ne jedného pastiera, ktorý ich bude pásť: svojho sluhu, Dávida; on ich bude pásť, on im bude pastierom“ (Ez 34,23).

„A urobím ich jedným národom v krajine, na vrchoch Izraela; všetci budú mať jedného kráľa za panovníka, už nebudú viac dvoma národmi, ani viac nebudú rozdelení na dve kráľovstvá“ (Ez 37,22).

k Jn 10,17: „Otec miluje Syna a dal mu do rúk všetko“ (Jn 3,35).

užívotnenie

Zlodeji vždy narobia veľa škody. Predovšetkým tam, kde niet starostlivosti. Tak, ako pastier musí byť starostlivý a starať sa o svoje ovce, tak aj v rodine sa staráme jeden o druhého. Sme si navzájom akoby pastieri: rodičia sú pastiermi deťom, súrodenci navzájom, a niekedy aj deti rodičom. Ak sú všetci bedliví, Zlodej má oveľa menšiu šancu páchať škodu. Pamätaj na to, že v rodine ale aj v škole, vo farnosti sa treba o seba navzájom starať: ponúkať dobré pastviny - ako napríklad byť verným priateľom, láskavým a vďačným synom či dcérou. Chrániť priateľov, spolužiakov, možno aj rodičov pred tým, čo by im mohlo uškodiť a tiež sa vytrvalo modliť - najmä za tých, ktorí sú najviac ohrození.

Dobrý pastier dáva život za svoje ovce. Zriedkakedy ho dáva v jedinom okamihu sebaobetovania, že by zomrel pri tom, keď sa zastáva svojich oviec. Častejšie dáva svoj život postupne, po kvapkách, keď im dennodenne slúži, zabúdajúc pri tom na seba. Pri krste človeka sa vždy odovzdáva rodičom. a krstným rodičom (prípadne dospelému krstencovi) zažatá svieca, ktorá je aj symbolom obety života. Tak ako sa svieca strávi v službe ľuďom, sa má stráviť aj kresťan v službe bližným. Má postupne odovzdať život ľuďom, ku ktorým je poslaný. Som ochotný obetovať sa pre bližných?

Nielen dobrý pastier pozná svoje ovce, ale aj ony poznajú jeho. Toto poznanie sa získava vlastným úsilím, častým osobným kontaktom – najmä v čítaní/počúvaní Božieho slova a v uvažovaní o ňom. Tam je možné dozvedieť sa, čo pastier od oviec chce a čo si nepraje, čo ho na ich správaní teší a čo ho zarmucuje. Uvedom si dôležitosť Božieho slova pre poznanie Pastierovho hlasu – nielen počas prípravy na súťaž, ale neustále.

Pastier má aj iné ovce. Ešte do jeho ovčince nepatria, ale ak by ho spoznali, mohli by byť ešte horlivejšie ako tie, ktoré má. Za všetko hovorí prípad apoštola Pavla. Ako môže pastier tieto ovce získať? Cez nás. Získať tieto ovce môžeš vtedy, keď im budeš o добрote nášho Pastiera hovoriť. A tiež, keď bude na tebe aj vidno radosť, že patriš do jeho stáda. Rozhliadni sa okolo seba: kto môže byť tou ovcou, ktorú túži Pastier získať? Čo urobíš pre to, aby si ho získal pre Krista?

Ľudia v súčasnosti nemajú veľmi radi obraz oviec. Nechcú patriť do stáda ako nejaká hlúpa ovca. Chcú byť samostatní. Ale ovca nie je hlúpa, keď žije v stáde, lebo vďaka tomu prežije oveľa ľahšie. Je iné zviera, ktoré je veľmi samostatné a riadi sa najmä svojimi chůtkami. Keď sa zatne, ťažko ho pohnať odpredu. Po latinsky sa volá Equus asinus – somár domáci. Ak máš niekedy chuť sa vzbúriť voči Božiemu vedeniu, pokojne si povedz: „Nebudem sa riadiť stádom, nie som hlúpa ovca. Ja som samostatný, ja som... osol.“ A potom sa rozhodni, kým chceš naozaj byť.

sebareflexia

„... ovce počúvajú jeho hlas. On volá ovce po mene ... a ovce idú za ním.“ Učím sa poznávať hlas svojho Pastiera? Nie je to jednoduché, lebo sa často sa môžem nechať pomýliť rečami, ktoré nekorešpondujú s Ježišovými slovami. Uvedomujem si, že hlas Pastiera sa môžem naučiť poznávať v Písme, v modlitbe a rozjímaní? Snažím sa venovať denne aspoň chvíľočku čas Bohu v modlitbe alebo čítaním Božieho slova? Hlas pastiera mi zaznieva aj cez Cirkev – cez slová kňaza, cez biskupov a pápeža. Počúvam ich ?

„Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince.“ Uvedomujem si, že Ježiš týmto myslí aj mojich kamarátov, ktorí patria do inej Cirkvi alebo sú neveriaci? Modlím sa za nich? Odovzdam ich Ježišovi? Žijem tak, aby aj oni zatúžili mať vo svojej blízkosti dobrého Pastiera akého mám ja?

modlitba

Pane Ježišu Kriste, môj dobrý Pastier. Túžim patriť do tvojho ovčince a poznať hlas, ktorým ku mne hovoríš. Pomôž mi vyhradiť si čas na stíšenie, upriamiť pozornosť na miesto v mojom vnútri – na svätyňu, kde si len Ty a ja. Kde sa ku mne prihováraš. Amen.

Pane Ježišu, ďakujem ti za príležitosť viac poznávať tvoj hlas cez Sväté Písmo. Daj mi silu, aby som tvoj hlas nasledoval a podľa neho aj žil. Amen.

Ďakujem ti, že si mojim dobrým Pastierom a chceš, aby som žil život v hojnosti. Preto si za mňa zomrel. Nie všetkému, čo sa mi príhodí celkom rozumiem. Keď mi je ťažko, viem, že si so mnou. Lebo Ty si verný. Túžim po tvojej blízkosti. Tvoja dobrota a milosť nech ma sprevádzajú po všetky dni môjho života. Amen.

Pane Ježišu, Ty, ktorý túžiš po jednom stáde a jednom ovčinci, modlím sa za mojich priateľov, ktorí patria do iných Cirkví, aby sme sa všetci zjednotili podľa tvojej vôle. Modlím sa aj za mojich neveriacich kamarátov, aby si im dal milosť poznať ťa ako milujúceho dobrého Pastiera. Amen.

zapamätaj si

„Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier položí svoj život za ovce“ (Jn 10,11).

kvízové otázky

1. Vyber správnu odpoveď

Pastier oviec je ten, kto

- A/ vchádza bránou
- B/ prelieza inokade
- C/ prechádza cez stáporadie

Ježiš povedal:

- A/ „Ja som brána k ovciam.“
- B/ „Ja som dobrý pastier.“
- C/ „Ja som brána.“

Zlodej prichádza, aby

- A/ kradol
- B/ zabíjal
- C/ ničil

Šalamúnovo stáporadie bolo

- A/ veľké kryté stáporadie
- B/ na východnej strane chrámu
- C/ v chráme

Ježiš povedal: „Ja a Otec sme jedno.“ To znamená, že

- A/ Boh Otec a Ježiš sú bytostne jedno
- B/ majú tú istú spoločnú božskú prirodzenosť
- C/ si rozumejú

Odpovedz

Čo ukázal Ježiš farizejom v podobenstve o dobrom pastierovi?

Kedy boli Sviatky Posvätenia chrámu a prečo sa slávil?

Čo urobí dobrý pastier?

Čo znamená, keď Ježiš hovorí, že je dobrým pastierom?

Ježiš hovorí: „Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince.“ Koho predstavujú „iné ovce“?

2. Pravda - nepravda

„Dokedy nás chceš nechať v klamstve?! Ak si prorok, povedz nám to otvorene.“

„Ukázal som vám veľa dobrých skutkov od Otca. Pre ktorý z nich ma kameňujete?“

„Ján síce nerobil žiadne zázraky, ale všetko, čo Ján povedal o Ježišovi je pravda.“

„To nie sú reči posadnutého zlým duchom. Vari môže zlý duch otvárať oči slepým?“

„Všetci, čo prišli predomnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali.“

„Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“

3. Doplň chýbajúce slová

„Ja som dobrý Dobrý položí svoj život za ovce. Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať, aich trhá a rozháňa. Ved' je a nezáleží mu na ovciach. Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj položím za ovce. Mám aj iné, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier. Otec ma preto miluje, že ja dávam svoj, a zasa si ho vezmem. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa si ho vziať. Taký príkaz som dostal od môjho Otca.“

4. Pospájaj výroky

podnety k príprave na biblickú súťaž Biblická olympiáda 2019/2020
DIECÉZNY KATECHETICKÝ ÚRAD BRATISLAVSKEJ ARCIDIECÉZY

1	Kto vchádza bránou,	A	ktoré konám v mene svojho Otca.
2	Kto vojde cezo mňa, bude spasený;	B	verte tým skutkom,...
3	Svedčia o mne skutky,	C	Pre ktorý z nich ma kameňujete?!"
4	... ale vy neveríte,	D	bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu.
5	Ak nekonám skutky môjho Otca,	E	je pastier oviec.
6	...keď už nechcete veriť mne,	F	neverte mi.
7	„Ukázal som vám veľa dobrých skutkov od Otca.	G	lebo nie ste z mojich oviec.